

کتابهای کنکور
مهر و ماه

+ تجزیه کامل لغات

واژگان عربی کنکور

سطریه سطر

اول، دوم و سوم دبیرستان

مهران ترکمان

واژگان عربی

سال اول، دوم و سوم

مهران ترکمان

پیشگفتار

«مَنْتَ خدای را عَزَّوَجَلَّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش
مزید نعمت...»

دوستان عزیز سلام!

بار دیگر توفیق شد که با تألیف کتابی در زمینه‌ی درس عربی در خدمت
شما باشم.

کتاب حاضر، بررسی لغات سطر به سطر عربی دبیرستان از نظر معنی،
تجزیه، مترادف، متضاد... است که یک مجموعه‌ی کامل از واژگان را در
اختیار شما قرار می‌دهد و هم‌چنین فواید زیر را برای شما در کنکور به
همراه دارد:

❶ تسهیل فهم متون، جملات، عبارات و... که موجب پاسخ‌گویی آسان‌تر
شما به این سؤالات می‌شود.

❷ کمک به حل ۳ تست تجزیه و ترکیب.

❸ کمک به حل برخی از تست‌های قواعد مانند معتلات.

چه کسانی می‌توانند از این کتاب استفاده کنند؟

این کتاب قابل استفاده برای تمامی دانش‌آموزان پایه اول دبیرستان و
هم‌چنین دانش‌آموزان پایه‌های دوم، سوم در رشته‌های ریاضی، تجربی و
مهم‌تر از همه، داوطلبان کنکور است.

قسمت‌های مختلف کتاب

مجموعه‌ی حاضر شامل سه بخش زیر است:

❶ مقدمه ← که قبل از بررسی واژگان مطرح شده و در آن به آموزش
تجزیه‌ی کلمه و بیان نکات مهم و کلیدی پرداخته شده است.

❷ واژگان سه سال دبیرستان ← در این قسمت به بررسی واژگان سه
سال از زوایای گوناگون پرداخته‌ایم.

۳ ضمائِم ➔ قسمت‌های مختلفی مانند کلمات مترادف، متضاد، افعال دو مفعولی، انواع حروف و...) در این بخش گنجانده شده است.

قبل از شروع به مطالعه‌ی کتاب حتماً به موارد زیر توجه کنید:

۱ کلمات بر وزن «فاعل» و «مفعول» اگر بر صفتی پایدار دلالت کنند صفت مشابه هستند مانند «سالم» «معلوم» و

اما با توجه به معیار قرار دادنِ کنکور سراسری، آن‌ها را اسم فاعل و اسم مفعول در نظر گرفته‌ایم.

۲ کلمات بر وزن «فَعَال» و «فَعَالَة» اگر بر شغل دلالت کنند معمولاً به عنوان اسم مبالغه در نظر گرفته نمی‌شوند.

مانند: «سَجَان»: زندان‌بان

اما با توجه به کنکور سراسری همه‌ی آنها اسم مبالغه در نظر گرفته شده‌اند.

۳ اسم آلت یکی از مشتقات است که از کتب درسی جدید حذف شده است اما، برای کامل بودن تجزیه‌ی اسم آن را مطرح کرده‌ایم.

۴ در برابر برخی کلمات یا در قسمتی از تجزیه‌ی آنها بیان شده است که فراتر از محدوده‌ی کتب درسی می‌باشند عنایت داشته باشید که یادگیری آن قسمت برای شما ضروری نیست.

مانند «المسکین» مشتق (فراتر از محدوده‌ی کتب درسی)

۵ یکی از قسمت‌های ضمیمه‌ی کتاب، بیان نکات فنّ ترجمه است؛ سعی کنید تا آن‌جا که ممکن است، آن‌ها را با دقت فراوان یاد بگیرید .

۶ اگر ترجمه‌ی عبارت، اصطلاح و یا شعری، دشوار به نظر رسیده باشد، آن عبارت به همراه ترجمه ذکر شده است.

تشکرنامه

در پایان از تمام کسانی که در آماده‌سازی این کتاب مرا را یاری نمودند تشکر می‌کنم؛ از جناب آقای احمد اختیاری مدیر محترم انتشارات، جناب آقای مهندس محسن فرهادی مدیر هنری مجموعه، جناب آقای علی احمد زمانی حروف‌چین این اثر و همینطور سرکار خانم ریحانه شریفی کمال سپاس را دارم.

۵ ختم به «ة» و «اء»: هر کلمه‌ای که مختوم به «ة» و «اء» باشد، اسم است.

۶ منادا بودن: هر کلمه‌ای که منادا باشد قطعاً اسم است.
یا رجلُ / أيها الرجل / يا عليُّ / يا رجلَ ایران

تقسیم‌بندی اسم از جنس

درسنامه

۱ مذکر

۲ مؤنث

۱ حقیقی ← اسمی که بر انسان یا حیوان نر دلالت می‌نماید و هیچ علامت تأنیثی در آن وجود ندارد.

مثال: رجل، علی، أب، بهزاد، دیک (خروس)، أسد (شیر)، ثعلب (روباه) و ...

انواع مذکر

۲ مجازی ← بر اشیائی دلالت می‌نماید که قوانین یک اسم مذکر درباره‌ی آن اجرا می‌شود.

مثال: کتاب، قلم، جدار، بیت، مسجد

۱ حقیقی ← اسمی که بر انسان یا حیوان ماده دلالت می‌نماید. (ممکن است علامت تأنیث داشته باشد و ممکن است علامت تأنیث نداشته باشد.)

مثال: فاطمة، مریم، دجاجة (مرغ)، بقره (گاو ماده)

۲ مجازی ← اسمی که بر اشیائی دلالت می‌نماید که با آن مانند یک اسم مؤنث رفتار می‌شود.

مثال: شجرة، منضدة، مدرسة، صحراء

انواع مؤنث

۳ معنوی ← اسمی است بر مؤنث دلالت می‌نماید اما هیچ علامت تأنیثی در آن وجود ندارد. موارد زیر همگی مؤنث معنوی هستند:

۱ نام شهرها و کشورها: ایران، طهران، یثرب و...

۲ بعضی از اسم‌های علم مؤنث: مریم، زینب، هند، نرجس

۳ اسم‌های مختص جنس مؤنث: ام، بنت، اُخت

۴ اسم اعضای زوج بدن: عین (چشم)، رِجل (پا)، ید (دست)، کَف (کف دست)، اُذن (گوش) قدم (پا، قدم)، ساعد (ساعد)، اِصْبَع (انگشت) کَتِف (کتف)

۵ اسم‌های زیر:

شمس، ارض، نار، دار، حرب، بئر، ریح، قوس، عصا، کأس، یمین، شمال، جهنم، فأس، روح، نفس
این اسامی بصورت سماعی مؤنث هستند
(یعنی باید حفظشون کنی!!)

۴ لفظی + اسمی که بر مذكر دلالت می‌نماید ولی دارای علامت تأنیث است.

مثال حمزة، طلحة، زکریاء، کسری و...

راستی تا یادم نرفته

علامت‌های تأنیث در اسم‌های مفرد

ة ← محفظة، مدرسة
الف مقصوره (اگر زاید باشد) ← کُبری، دنیا
اء (اگر زاید باشد) ← کربلاء، صحراء

نکات و دام‌های آموزشی

۱ برای تشخیص مذکر یا مؤنث بودن یک کلمه باید به شکل مفرد آن توجه کنیم.

طَلَبَة ← جمع «طالب» اسم است بنابراین مذکر است.

عُرْف ← جمع «عُرْفَة» است بنابراین مؤنث می‌باشد.

مدارس ← جمع «مدرسة» است لذا مؤنث می‌باشد.

ظواهر ← جمع «ظاهرة» است لذا مؤنث است.

عَمَلَة ← جمع «عامل» است بنابراین مذکر می‌باشد.

الدَّرْسُ الاول؛

یا رَبِّ...

هَبْ لِي به من عطا کن

هَبَّ + فعل امر، للمخاطب، مجرد ثلاثی، مبني على السكون، مبني للمعلوم، متعد، معتل و مثال، من مادة (و ه ب)

حُكْم دانش، علم

اسم، مفرد، مذکر، جامد، معرب، منصرف، صحیح الآخر، نكرة

أَلْحَقْنِي مرا به ملحق کن

أَلْحَقَّ + فعل امر، للمخاطب، مزيد ثلاثی (من باب افعال) بزيادة حرف، مبني على السكون، مبني للمعلوم، متعد، صحیح و سالم

نکته

اگر ضمیر متکلم «ی» نقش مفعول به داشته باشد، به آخر فعل، حرف «ن» اضافه می شود که به آن «نون وقایه» می گویند، این حرف نقشی ندارد و صرفاً جهت راحتی تلفظ می آید.

مثال: أَلْحَقَّ + ن + ی + أَلْحَقْنِي
فعل حرف مفعول به
وقایه

الصَّالِحِينَ نیکوکاران

اسم، جمع سالم للمذکر، مشتق (اسم فاعل)، معرب، منصرف، صحیح الآخر، مُعَرَّفٌ بِأَل

قَوِّ توانمند کن، قوی کن

فعل امر، للمخاطب، مزيد ثلاثی (من باب تفعیل) بزيادة حرف، مبني على حذف حرف العلة، مبني للمعلوم، متعد، معتل و لفيف، من مادة (ق و ی)

جَوَارِحَ اعضای بیرونی بدن

اسم، جمع التکسیر (مفرد جارحة)، مؤنث، جامد، معرب، ممنوع من الصرف، صحیح الآخر، مُعَرَّفٌ بِالْإِضَافَةِ

أَشَدُّ نیرومند کن

فعل أمر، للمخاطب، مجرد ثلاثی، مبني على السكون، مبني للمعلوم، متعد، صحیح و مضاعف

کلمات مترادف

أَحَسَّ = شعر ب = حَسَّ = احساس کرد
 اخْتَبَر = اِمْتَحَن = بَلَا = فَتَنَ = امتحان کردن
 أَظْهَرَ = أَوْضَحَ = صَرَّحَ = آشکار کرد
 أَغْنَاء = مُتْرَفُونَ = ثروتمندان
 الْبَسَّ = سَتَرَ = كَسَى = پوشاند
 إِلَيْكَ = خُذْ = اِقْبِضْ = بگیر
 أَنْصَتَ = سَكَتَ = صَمَتَ = ساکت شد
 أَنْيَقَةَ = جَمِيلَةَ = زیبا
 أَهْل = صَالِح = مُسْتَأْهِل = جدیر = شایسته
 بَرَّ = إِحْسَانَ = نیکی
 بَعَثَ = نُشِرَ = برانگیختن
 بَلَّغَ = أَخْبَرَ = أَنْبَأَ = خبر داد، با خبر کرد
 تَخَدَّثَ = تَكَلَّمَ = صحبت کرد
 تَغَيَّرَ = تَحَوَّلَ = تَقَلَّبَ = تغییر کرد
 ثَمِين = باهظ = گران
 جَرَى = سَالَ = جاری شد
 جَزِيل = كَثِير = بِالِغْ = جَمَّ = بسیار، فراوان
 حَبِيب = خَلِيل = رَفِيق = صَدِيق = دوست
 حَدَّثَ = وَقَعَ = رَوَى داد، اتفاق افتاد
 حَدِيث = قَوْل = كَلَام = ذِكْر = سخن، گفته
 حَدِيثَةٌ = جَدِيدَةٌ = نو
 حَذَرَ = جَنَّبَ = بَايَنَ = اِعْتَزَلَ = اِبْتَعَدَ = دوری کرد، پرهیز نمود

مجموعه کتاب‌های جیبی انتشارات مهروماه

این کتاب شامل معانی واژه‌های کتاب‌های درسی سال اول، دوم و سوم و تجزیه است که در پاسخ به تست‌های ترجمه و تعریف و مفهوم کنکور (۸ تست) کاربرد دارد. آشنایی با مطالب این کتاب فهم متن و درک مطلب (۴ تست) را تسهیل نموده و نیز در پاسخ به تست‌های تجزیه و ترکیب (۳ تست) موثر است. و علاوه بر این در تست‌های قواعد نیز نقش دارد.

این کتاب علاوه بر داوطلبان کنکور مرجع کاملی در زمینه معانی و تجزیه لغات عربی برای دانش‌آموزان مقاطع مختلف دبیرستان در امتحانات تشریحی می‌باشد.

در این کتاب می‌خوانید:

- معانی کلیه لغات به صورت سطر به سطر
- تجزیه کامل واژه‌ها
- فهرست واژه‌های متضاد و مترادف
- فهرست واژه‌های مشابه و هم‌آوا
- نکات فن ترجمه
- معنی اصطلاحات دشوار
- نکات تجزیه

کلفن ۰۲-۴۶۴۰۸۴۰۰
پیامک ۳۰۰۰۷۲۱۲۰
www.mehromah.org

انتشارات مهروماه